

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till rådets direktiv om fastställande av regler med avseende på bolagsbeskattning av en betydande digital närvaro

[COM(2018) 147 final – 2018/0072 (CNS)]

Förslag till rådets direktiv om ett gemensamt system för skatt på inkomster från tillhandahållande av vissa digitala tjänster

[COM(2018) 148 final – 2018/0073 (CNS)]

(2018/C 367/14)

Föredragande: **Krister ANDERSSON**

Medföredragande: **Petru Sorin DANDEA**

Remiss	Europeiska unionens råd, 11.4.2018
Rättslig grund	Artiklarna 113 och 115 i EUF-fördraget
Ansvarig facksektion	Facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning
Antagande av facksektionen	27.6.2018
Antagande vid plenarsessionen	12.7.2018
Plenarsession nr	536
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	175/6/3

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK välkomnar kommissionens initiativ i fråga om beskattning av den digitala ekonomin, som ger ytterligare impulser till internationella diskussioner genom att ge ett tydligt exempel på hur de nuvarande beskattningsprinciperna kan omvandlas.

1.2 EESK anser att hela ekonomin är digitaliserad och instämmer med kommissionen i att lösningen i slutändan måste vara global för att man bättre ska kunna utnyttja globaliseringens fördelar, med god global styrning och internationella regler. Kommittén välkomnar därför ett nära samarbete mellan kommissionen, medlemsstaterna och OECD för att stödja utvecklingen av en internationell lösning.

1.3 Det är mycket viktigt att utveckla nya principer för hur företagsvinster ska hänföras till ett EU-land och beskattas, i dialog med EU:s handelspartner, för att undvika en eskalering av handels- och skatterelaterade spänningar mellan de viktigaste ekonomiska aktörerna i världen. EESK understryker behovet av rättvisa och samförståndsbaseade lösningar.

1.4 EESK anser att konsekvensbedömningen bör kompletteras med en analys av vilken inverkan den tillfälliga åtgärden kommer att ha på investeringar, uppstarts företag, arbetstillfällen och tillväxt. Den behöver också visa hur förslaget påverkar små och medelstora företag.

1.5 Den tillfälliga åtgärd som kommissionen föreslår för beskattning av vissa digitala tjänster innebär inte beskattning av företagets vinster utan av omsättningen. Detta tillvägagångssätt skiljer sig från det globala systemet för bolagsbeskattning, som baseras på beskattning av vinst. Försäljningslandet kommer inte att få skatteintäkter från företagsvinster för digitala företag som saknar fysisk närvaro.

1.6 EESK befarar att en sådan förändring av beskattningen kommer att gynna större ekonomier med många konsumenter på bekostnad av mindre exportekonomier. EESK understryker att alla lösningar, både kort- och långsiktiga, när det gäller beskattning av digitala affärsmodeller måste ge ett rättvist och likvärdigt ekonomiskt resultat för alla ekonomier i EU.

1.7 När man bedömer vilken beskattningsnivå som är ändamålsenlig för den digitala sektorn bör man beakta ändringar i skattelagstiftningen som är en följd av att man håller på att genomföra BEPS-bestämmelserna, och man bör särskilt beakta den avsevärt höjda skattenivån i Förenta staterna för amerikanska digitala företag som verkar i EU, till följd av förändringar i den amerikanska skattelagstiftningen.

1.8 EESK noterar att det inte finns någon tidsbegränsning eller annan mekanism som säkerställer att den tillfälliga åtgärden upphör att gälla när en mer långsiktig lösning hittas. EESK uppmanar eftertryckligen rådet att ta fram sådana bestämmelser om den tillfälliga åtgärden införs.

1.9 Förslaget att genomföra en omsättningsskatt har lett till en intensiv internationell debatt, vilket var ett av syftena med initiativet. Europa måste nu komma fram till en gemensam ståndpunkt i de pågående diskussionerna inom OECD.

2. Inledning och bakgrund

2.1 Med sitt meddelande "Dags för ett modernt, rättvist och effektivt skattesystem för den digitala ekonomin", som offentliggjordes den 21 mars 2018, presenterade kommissionen sitt lagstiftningspaket för en reform av EU:s regelverk för bolagsskatt för digital verksamhet. Paketet innehåller två rådskdirektiv åtföljda av en icke-bindande rekommendation avseende bolagsbeskattning av en betydande digital närvaro.

2.2 Kommissionen lade bl.a. fram två förslag till nya direktiv: i) ett långsiktigt förslag med regler och bestämmelser om digital närvaro (digitalt fast driftställe)⁽¹⁾, som syftar till att se över bestämmelserna för företagsbeskattning så att vinster registreras och beskattas där företagen har en betydande samverkan med användarna via digitala kanaler i stället för där de gör sina vinster, och ii) ett kortsiktigt förslag, en tillfällig omsättningsskatt på tillhandahållandet av vissa digitala tjänster⁽²⁾. EU:s inre marknad behöver stabila skatteregler som är anpassade till digitala affärsmodeller. Detta borde främja innovation genom att skapa en stabil miljö som företag kan investera och växa i. Företag som ägnar sig åt digitala tjänster måste, precis som alla andra företag, bidra till de offentliga finanserna och ta sin del av den skattebörda som behövs för att finansiera offentliga tjänster⁽³⁾.

2.3 Det långsiktiga förslaget innehåller regler för fastställande av en skatteförbindelse för digitala företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet i händelse av en icke-fysisk kommersiell närvaro samt principer för hänförande av vinster till en digital verksamhet, som bättre fångar upp digitala företags skapande av mervärde. Dessa åtgärder skulle tillämpas på företag som uppfyller ett av följande kriterier: i) tröskelvärde på 7 miljoner euro i årliga inkomster i en medlemsstat, ii) mer än 100 000 användare i en medlemsstat under ett beskattningsår, eller iii) över 3 000 affärskontrakt för digitala tjänster mellan företaget och andra företag under ett beskattningsår.

2.4 Det kortsiktiga förslaget, om en tillfällig omsättningsskatt, skulle tillämpas som indirekt beskattning på verksamhet där intäkter kommer från i) försäljning av reklamutrymme online, ii) digital förmedlingsverksamhet som gör det möjligt för användare att interagera med andra användare och som kan underlätta försäljningen av varor och tjänster mellan dem, och iii) försäljning av data som genereras från uppgifter som tillhandahålls av användare. Denna skatt skulle endast gälla företag med totala årliga intäkter på 750 miljoner euro internationellt och 50 miljoner euro i EU varje år. Om skattesatsen var 3 % skulle medlemsstaterna kunna generera uppskattningsvis 5 miljarder euro i intäkter varje år.

2.5 Kommissionens förslag är att kombinera de nya direktiven med ändringar av den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen, så att medlemsstaternas bolagsskattesystem och förslaget om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas innehåller bestämmelser som lösa problemen i samband med beskattning av den digitala ekonomin⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2018) 147 final.

⁽²⁾ COM(2018) 148 final.

⁽³⁾ COM(2018) 146 final.

⁽⁴⁾ COM(2018) 146 final. För EESK:s ståndpunkt, se EUT C 434, 15.12.2017, s. 58.

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/common-consolidated-corporate-tax-base>

2.6 I ett framtidsperspektiv är kommissionen övertygad om att lösningen måste vara global, och har ett nära samarbete med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) för att stödja utvecklingen av en internationell lösning i linje med OECD:s interimrapport om beskattning av den digitala ekonomin, som offentliggjordes den 16 mars 2018.

3. Allmänna kommentarer

3.1 EESK anser att hela ekonomin är digitaliserad. Med tanke på den snabba utvecklingen i fråga om affärsmodeller, i synnerhet när det gäller digitala tjänster, är det av yttersta vikt att även utveckla våra skattesystem. Den digitaliserade ekonomin sträcker sig över gränserna och det finns ett växande behov av skatteregler som är anpassade till digitala affärsmodeller.

3.2 EESK instämmer med kommissionen i att lösningen i slutändan måste vara global för att man bättre ska kunna utnyttja globaliseringens fördelar, med god global styrning och internationella regler. Kommittén välkomnar därför ett nära samarbete mellan kommissionen, medlemsstaterna och OECD för att stödja utvecklingen av en internationell lösning.

3.3 Parallellt med de internationella diskussionerna och efter offentliggörandet av sitt meddelande ⁽⁵⁾ i september 2017 föreslår kommissionen nu lösningar på EU-nivå. Precis som kommissionen uppger ⁽⁶⁾ kommer detta att ge ytterligare impulser till internationella diskussioner genom att tillhandahålla ett tydligt exempel på hur de principer som diskuteras på internationell nivå kan omvandlas till en modern, rättvis och effektiv företagsbeskattningsram som anpassats till den digitala ekonomin.

3.4 EESK anser att lika villkor på området för företagsbeskattning är mycket viktigt. Under de senaste åren har det konstaterats att enskilda företag kunnat använda sig av särskilda skatteregler i vissa medlemsstater så att deras effektiva skattesats minskat till nästan noll. Bristen på transparens har bidragit till detta. I vissa fall har multinationella företag med verksamhet på området digitala tjänster varit inblandade. Kommittén delar därför kommissionens ambition att fortsätta att bekämpa aggressiv skatteplanering och bristande transparens genom att säkerställa lika behandling av företag och främja den europeiska konkurrenskraften.

3.5 EESK välkomnar kommissionens initiativ i fråga om beskattning av den digitala ekonomin, som ger ytterligare impulser till internationella diskussioner genom att ge ett tydligt exempel på hur de nuvarande beskattningsprinciperna kan omvandlas. Förslaget att genomföra en omsättningsskatt har lett till en intensiv internationell debatt, vilket var ett av syftena med initiativet. Europa måste nu komma fram till en gemensam ståndpunkt i de pågående diskussionerna inom OECD.

3.6 EESK delar kommissionens åsikt om att en lösning på EU-nivå också måste ta hänsyn till den globala dimensionen och erkänner, i likhet med kommissionen, att dessa "förslag utgör kommissionens bidrag till den konsensusbaserade lösning som OECD avser att ta fram senast 2020. De utgör ett exempel på hur de principer som diskuteras på internationell nivå kan tillämpas i praktiken" ⁽⁷⁾.

3.7 Det är mycket viktigt att utveckla nya principer om hur företagsvinster ska hänföras till ett EU-land och beskattas, i dialog med EU:s handelspartner, för att undvika en eskalering av handels- och skatterelaterade spänningar mellan de viktigaste ekonomiska aktörerna i världen. EESK understryker behovet av rättvisa och samförståndsbaseade lösningar.

3.8 De nuvarande bolagsskattesystemen i världen bygger på en bedömning av hur mycket av företagets vinst som kan hänföras till varje relevant jurisdiktion. Beskattning bör utgå från var värdet skapas. Med tanke på svårigheterna att avgöra var i värdekedjan vinsten uppstår finns det ett behov av att finna allmänna principer för hur man ska bedöma var värdet skapas. Sådana regler har utvecklats inom ramen för OECD:s övergripande arbete, och beskattningsprinciper och definitioner av hur varor och tjänster ska prissättas av företag inom en koncern (regler om internprissättning) har formulerats.

⁽⁵⁾ COM(2017) 547 final.

⁽⁶⁾ COM(2018) 146 final, s. 5.

⁽⁷⁾ COM(2018) 146 final, s. 6.

3.9 EESK anser att de internationella skattereglerna måste ses över med jämna mellanrum i takt med att affärsmodeller utvecklas. De nuvarande reglerna har nyss reviderats i samband med BEPS-avtalet (avtalet om urholkning av skattebasen och överföring av vinster)⁽⁸⁾. De nya reglerna och definitionerna håller nu på att genomföras. De förväntas avsevärt minska möjligheterna till aggressiv skatteplanering och urholkning av skattebasen⁽⁹⁾.

3.10 Det är viktigt att all utveckling på bolagsskatteområdet ligger i linje med de framsteg som redan gjorts i BEPS-avtalet. En av principerna i BEPS-avtalet är att fördela vinsten till länder där värdet skapas.

3.11 EESK vill understryka behovet av ordentliga konsekvensbedömningar. Kommittén anser att konsekvensbedömningen inte är tillräckligt omfattande. Kommissionen har inte analyserat vilken inverkan den tillfälliga åtgärden kommer att ha på investeringar, uppstarts företag, arbetstillfällen och tillväxt. Konsekvensbedömningen visar inte heller hur förslagen påverkar små och medelstora företag.

3.12 Konsekvenserna för intäkterna för små och stora ekonomier måste också analyseras, liksom effekterna av åtgärder som vidtas vid sidan av BEPS-genomförandet i olika länder och effekterna av skattereformen i Förenta staterna.

3.13 EESK befarar dock att utvecklingen av digitala tjänster, särskilt uppstartsföretag, skulle kunna skadas av en omsättningsskatt, med de negativa följdverkningar som kommissionen uttryckligen erkänner. Kaskadeffekterna uppstår när tjänsterna säljs flera gånger och beskattas varje gång.

3.14 EESK anser att det tak på 7 miljoner euro för att skapa ett fast driftställe från vilket det nya systemet skulle tillämpas, bör höjas. Överläggningarna i rådet bör helst leda till ett resultat som inte riskerar att hindra digitaliseringen utan i stället stärker den inre marknadens funktion. När man bedömer vilken beskattningsnivå som är ändamålsenlig för den digitala sektorn bör man beakta ändringar i skattelagstiftningen som är på gång som en följd av att man håller på att genomföra BEPS-bestämmelserna, och man bör särskilt beakta den avsevärt höjda skattenivån i Förenta staterna för amerikanska digitala företag som verkar i EU, till följd av förändringar i den amerikanska skattelagstiftningen⁽¹⁰⁾.

3.15 Att beskatta omsättning i stället för vinst och ta ut skatt där försäljningen sker i stället för där värde skapas utgör en grundläggande förändring i jämförelse med nuvarande beskattningsprinciper. EESK befarar att en sådan förändring av beskattningen kommer att gynna större ekonomier med många konsumenter på bekostnad av mindre exportekonomier. EESK understryker att alla lösningar, både kort- och långsiktiga, när det gäller beskattning av digitala affärsmodeller måste ge ett rättvist och likvärdigt ekonomiskt resultat för alla ekonomier i EU.

3.16 Den föreslagna tillfälliga åtgärden innebär att även icke lönsamma företag beskattas. Det nuvarande globala systemet för bolagsbeskattning baseras på beskattning av vinst. Försäljningslandet får inte skatteintäkter från företagsvinster för digitala företag som saknar fysisk närvaro.

3.17 EESK noterar att det inte finns någon tidsbegränsning eller annan mekanism som säkerställer att den tillfälliga åtgärden upphör att gälla när en mer långsiktig lösning hittas. EESK uppmanar eftertryckligen rådet att ta fram sådana bestämmelser om den tillfälliga åtgärden införs.

4. Särskilda kommentarer

4.1 Den fasta satsen på 3 % – som är en av de komponenter som kommissionen har fastställt – bör endast betraktas som vägledande. En utvärdering skulle behövas i detta hänseende. Dessutom bör man överväga en viss flexibilitet för att ta hänsyn till de enskilda företagens skatteförmåga.

4.2 Avsaknaden av gränsöverskridande förlustutjämning och det stora antalet fall av tvister rörande internprissättning och fast driftställe inom EU leder ofta till internationell dubbelbeskattning, vilket utgör ett avsevärt hinder på inre marknaden. Att införa en omsättningsskatt på digitala tjänster som inte skulle kunna dras av från inkomstskatten i andra länder skulle öka dubbelbeskattningen ytterligare, och därmed införa ännu ett hinder på den inre marknaden. EESK anser att det är viktigt att man undviker åtgärder som skulle leda till någon form av dubbelbeskattning.

⁽⁸⁾ OECD 2015.

⁽⁹⁾ I EU har företagens överföring av vinster och urholkningen av skattebasen av kommissionen rapporterats uppgå till 50 70 miljarder euro, vilket motsvarar 4 promille av BNP. COM(2018) 81 final.

⁽¹⁰⁾ "Tax Cuts and Jobs Act", 22 december 2017.

4.3 OECD:s metod att utveckla definitionen av fast driftställe är ett dynamiskt förfarande där förändringar i princip har accepterats globalt. Om man avviker från detta förfarande genom att föreslå en unilateral definition skulle komplexiteten i det internationella skattesystemet öka, liksom osäkerheten för investerare. Även i det osannolika fallet att OECD skulle anta samma definition i den förväntade slutliga rapporten om den digitala ekonomin under 2020, skulle det inte dröja länge innan de två systemen skulle avvika från varandra ⁽¹¹⁾.

4.4 Kommittén är bekymrad över användningen av antalet användare av digitala tjänster som ett kriterium för fastställande av en skatteförbindelse. Antalet klick på en webbsida kan lätt manipuleras och företag riskerar att förlora kontrollen över vilken jurisdiktion de bedöms vara verksamma i.

Bryssel den 12 juli 2018.

Luca JAHIER
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

⁽¹¹⁾ Skälet till detta är att den definition av fast driftställe som antagits av EU genom ett direktiv skulle utvecklas genom domar från EU-domstolen, medan OECD:s definition i resten av världen skulle utvecklas genom internationellt samförstånd, som kommer till uttryck via OECD:s kontinuerliga revideringar.